

AUG 16 1920

SZABADSÁG

LIBERTY

Bevadott lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Ujság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

NO. 191. SZÁM. THIRTIETH YEAR. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Hétfő, 1920. augusztus 16. HARMADIK ÉVFOLYAM. EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

A MUNKÁSSÁG A HÁBORU ELLEN NYILATKOZIK MEG

As angol munkásság a háboru ellen foglal állást. As angol munkások a francia testvéreikkel akarnak együtt működni.

Ha a kormány nem adja be a derekát, általános sztrájk lesz.

LONDON, aug. 13. — Az Egyesült Királyság minden részéből érkeznek delegátusok a munkásság nagy konferenciájára, ahol el akarják dönteni a munkásság álláspontját az orosz—lengyel háboruval szemben. Erről az elhatározásról majd értesítik a kormányt. Ennek az értesítésnek tulajdonképpen ultimátum formája lesz. A munkásság megköveteli majd a kormánytól, hogy az ő határozatukhoz képest viselkedjen és intézkedjen.

Valószínűnek tartják, hogy a munkások konferenciája a következő lépéseket fogja megtenni:

ELŐSZOR: Az angol munkások konferenciája bizottságot fog kiküldeni Franciaországba, hogy az angol és francia munkásság között a harmonikus együttműködést megteremtse.

MÁSODSZOR: A konferencia kérti fogja az angol kormányt, ne engedje bele semmiféle olyan köztervezésbe, amiből háboru fejlődhet ki akár Oroszországgal, akár Franciaországgal, tekintettel arra, hogy Franciaország az antibolshevik álláspontot teszi a magáé.

HARMADSZOR: Az angol munkásság megköveteli a kormánytól, hogy békés úton igyekezzen teremtani Oroszország és Lengyelország között. Abban az esetben azonban, ha a kormány Lengyelország mellett állna hadbászál, az angol munkásság általános sztrájkot fog csinálni.

NEGYEDSZOR: Az angol munkásság eddig mindenben helyesli Lloyd Georgenek a békeért való kísérleteit.

ÖTÖDZOR: Lloyd George miniszterelnök jelentése be a munkásoknak, hogy micsoda befelkeltéseket dolgozott ki az esetleges orosz—lengyel békére vonatkozólag.

A munkásokkonferenciát főleg azért hívták össze, mert az utolsó negyvenóra alatt nagyon valószínűnek látszott, hogy Anglia hadba fog szállni Oroszországgal szemben.

Csicserinnek, az orosz külügyminiszternek egy ide érkeztet távirata arról számol be, hogy a lengyelek a tárgyalást Minszen egyre halogatták, a franciák tanácsára.

Hazaszállítják az amerikai halottakat

WASHINGTON, aug. 13. — A hadügyminisztérium hivatalos jelentése szerint a Franciaországban elesett amerikai katonák holttestét újabban nagyobb számban kezdik Amerikába szállítani. Eddig 2891 holttest került Amerikába. Július 30-dikán 1338 holttestet rakítottak el egy amerikai hajón, amely már uton van az Egyesült Államokba. A hazaszállított holttesteket vagy nemzeti temetőkhöz földelik el, vagy pedig azon a helyen, ahol az elhunyt katonák hozzátartozói kívánják.

Péntek és tizenhárom

ABERDEEN, S. D., aug. 13. — Borzalmas nap volt ma, vagy legalább is sokan borzalmasnak érezték, mert péntek is volt ez tizenhármadik. De John Saul, aki Greton, S. D.-ban lakik, egyáltalán nem érzi borzalmasnak a pénteket, sem a tizenhárom dátumot. Ő tudmillsik pénteken született és tizenhármadikán s mégis sohasem volt beteg. Sőt ma még örökölt 5. Fél millió dollárt. Saulsky szerint szármagság a tizenhárom dátumtól és a péntektől félt.

Az új magyar miniszterium

BUDAPEST, aug. 13. — Az új magyar minisztérium megalakult. Tagjai: Elnök: Teleki Pál gróf, belügyminiszter: Ferdinánd Gyula dr., honvédm.: Sréter István ezredes, pénzügy.: Korányi Frigyes báró igazságügym.: Tomcsányi Pál Vilmos dr., kultuszm.: Haller István, kereskedelmi miniszter: Rubinek Gyula, közlekedési miniszter: Nagyatádi Szabó István, népjóléti miniszter: Benárd Agost dr., nemzeti kisebbségek minisztere: Bleyer Jakab dr., kizsugadók minisztere: Sokorópatkai Szabó István. Teleki miniszterelnök kijelentette, hogy csak a leg-szükségesebb ügyek végzésére alakult meg a miniszterium. Ezek: a földbirtok reformjának kérdése, a kormányzó képviselőház feloszlási jogának szabályozása, új választási törvény alkotása és végül az államháztartás szabályozása.

A REPUBLIKÁNUS ALELNÖKJELÖLT ÚJNYILATKOZATA

Calvin Coolidge, Massachusetts állam kormányzója, a republikánusok alelnökjelöltje nyilatkozott.

Eros kezű elnökre és erős elhatározású kongresszusra van szükség.

BOSTON, aug. 13. — Calvin S. Coolidge, Massachusetts állam kormányzója, a republikánus párt alelnökjelöltje tegnap nagy beszédet tartott a bostoni republikánus klub előtt. E beszédében újabb és fontos nyilatkozatot tett Coolidge. Kijelentette, hogy az ő nézete szerint az Egyesült Államoknak arra van szüksége, hogy erős kezű elnököt és erős elhatározású kongresszót álljon ki a jövőre.

„Minden pártnak — mondta Coolidge — arra kell törekednie, hogy erős kezű elnököt álljon ki a jövőre. Ez az idő nem alkalmas arra, hogy valaki kifogásokkal élhessen.”

„Az alelnökjelölt nagyon szépen nyilatkozott Warren G. Harding ohioi szenátorról, a párt alelnökjelöltjéről. Kijelentette, hogy

„Harding józan ember, megvesztegethetetlen az ítéletében és nem fél. Olyan ember, akit a népiért való szolgálat megédeszt.”

„A multa azért kell visszatartani, hogy abból okulás nyerjünk. De előre is kell tekinteni, mert a jövő hozza meg számunkra a diadalt. A multa nem szabad megtagadnunk. Aki megveti a multját, az összetöri a jövő lehetőségét.”

„Szükséges, hogy a kormányzatunk egy sokkal balansziorozottabb alpra fektessék. Egy feltétlenül erős kezű elnökre van szüksége az országnak. De éppen olyan szükséges, hogy ennek megfelelő kongresszus is álljon a politika előterében.”

Megmérgezte a leányát

HEBRON, Neb., aug. 13. — Freda Bötlemán, egy itteni farmer 14 éves leánya szerelmes volt a tanítójába. A tanító viszonzta a szerelmet s szeretete volna feleségül venni a leányt. Már úgy is volt, hogy az apját megállapodott a házasságban, már minden randben volt, már ki is tűzték az esküvő napját, amikor az apa megdöbbenve magát s ellenezni kezdte a házasságot. Mintán a leányt nem tudta lebeszélni a tervéről, hát elhatározta magát, hogy az egyetlen leány gyermekét meggyilkolja. Cukorkát adott neki ajánlódékba, de a cukorkában mérget volt. Másnap halott volt a leány. A gyilkos apát letartóztatták.

CARLO PONZI A PÉNZKIRÁLY ELFOGATÁSA

Charles Ponzi, a bostoni pénzkirály ellen két vád van. Az egyiket az állam, a másikat a szövetségi hatóság emelte.

Csalással és a szövetségi postával való visszaéléssel vádolják.

BOSTON, aug. 13. — A szövetségi postahatóság kijelentése szerint Carlo Ponzi, a bostoni milliommosra, aki egyszerű olasz edénymosogatóból vált az Egyesült Államok egyik legtehetősebb emberévé, körülbelül negyven ezer díjtellet mintegy tizenöt, vagy husz millió dollárt bízott egy olyan tervre a keresztülvitelére, amely tervet — a postahatóság szerint — képtelenség keresztülvinni.

A szövetségi marsall előtt tartott tárgyalásra jelentkezett tegnap délután Ponzi. Kijelentette, hogy a közeleztetéseinek a betevőivel szemben nem tud eleget tenni, tekintettel arra, hogy a szövetségi bankvizsgálat az ő bankját, a Hanover Trust Companyt, amelyen keresztül az üzleteit lebonyolította, becsukatta.

Ponzi még a nap folyamán a szövetségi hatóság nevében is letartóztatták, annak a vádnak az alapján, hogy a szövetségi postát csalásra használta fel. Ponzi különben Massachusetts állam külön vádolja csalással.

A szövetségi hatóság Ponzi huszonöt ezer dollár biztosíték mellett szabadlábra helyezte. Mikor elhagyta a szövetségi épületet, az állam nevében tartóztatták le. Itt tizezer dollár baillt állapítottak meg. Az elsőnek említett ügyben a tárgyalás augusztus 19-dikén lesz, a másodikban pedig augusztus 23-dikán.

Az utolsó huszonnyolc óra alatt az események vad egymásutánban követték egymást. A Securities Exchange Co. könyveinek átvizsgálását befejezték. A vizsgálatosok azt jelentették, hogy Ponzi nem kevesebbel, mint hét millióval tartozik az üzletfelvének.

Ugyanakkor Allen, szövetségi bankvizsgáló azt jelentette, hogy Ponzi tartozásai a Hanover Trust Co.-ból kifolyólag szintén meghaladják az öt milliót.

Allen egyben kijelentette azt, hogy a Ponzi bankjának az egész tőkét és az egész tartalékokát felhasználják „egészgтелен spekulációra.”

A vizsgálat megállapította, hogy Ponzi főleg New Englandban és New Jerseyben működött.

A vizsgálat tovább folyik.

Az amerikai repülők

Schroder kapitány, a legjobb amerikai repülők egyike már elutazott Franciaországba, a Gordon Bennett versenyre.

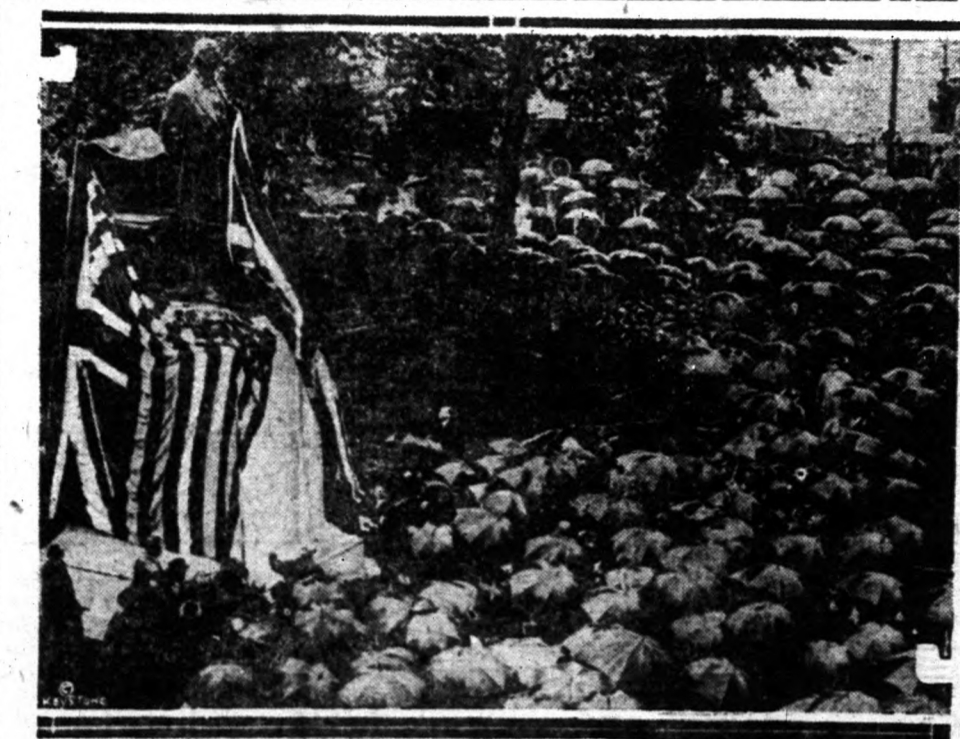
DAYTON, O., aug. 13. — Párisban nemokára megtartják a Gordon Bennett repülőgép emlékversenyt. Ezt a versenyt olyan repülőgépeknek írták ki, amelyek a postai légi szolgálat tökéletesítését akarják szorgalmazni.

A versenyben három amerikai repülő vesz részt.

Közöttük van az Egyesült Államok egyik legjobb repülője, Schroder kapitány, aki a háboru alatt nem egyszer kitüntette magát. Daytonból való távozásakor tegnap a kapitányt kijelentette, hogy a verseny alatt az amerikai repülők kooperatív alapon fognak dolgozni.

Peraszé, folytatta Schroder, én szeresném elvinni a pálmát. De, kijelenthetem az uraknak, hogy épen úgy fogok örülni, ha a versenydíjat, a hatalmas serleget akármelyik másik amerikai hódítja meg. A fontos csak az, hogy a díj ide kerüljön Amerikába.

Lincoln szobra Londonban

Londonban a Connaught herceg a napokban lelepte le igen nagy számú közönség jelenlétében a St. Gaudens által készített Lincoln-szobrot, amelyet az amerikai nép ajándékozott Nagy Britanniának. Képmunka a leleplezést mutatja be. Az ünnepeket nem tudta megzavarni az eső. A szobor körül, amely a város egyik legszebb pontján van, és alatt halgatták a nép az ünnepi szónokokat.

A szibériai rabmagyarok sorsa

Hivatalos érteítés arról, hogy Hamburgból elindul egy hajó Vladivosztkba a szibériai rabmagyarokért. — A szibériai War Repatriation Fund titkárnak a Hungarian Relief Committee elnökéhez intézett levele.

Az amerikai magyarok kötelessége a Szibériában selylődő véreikkel szemben.

Az utóbbi napokban több isben megemlékestünk arról, hogy a szibériai rabmagyarok sorsában rövidesen kedvező változás fog beállni. Megirtuk azt is, magánaton szerzett értesülések alapján, hogy a Siberian War Repatriation Fundnak, amelynek a Hungarian Relief Committee egyik tagja, sikerült a különböző nemzetiségű hadifoglyok hazaszállítására egy millió dollárt gyűjteni s hogy az összes hadifoglyok hazaszállítására 3 millió dollár van még szükség.

A pénteki napon Barna Bertalan úr, a Hungarian Relief Committee elnökétől hivatalos értesítést vettünk arra vonatkozólag, hogy augusztus tizenötödikén Hamburgból elindul egy hajó Vladivosztkba a szibériai rabmagyarokért. A hozzájárulást intézett levelezés csatolta Emil Fishl urnak, a Siberian War Repatriation Fund titkárnak levélét a hajó elindulásával s a még megteendő intézkedésekkel kapcsolatban.

A levélből mindazok, akik eddig is adományaikkal hozzájárultak a nemes és emberséges terv megvalósításához, meggyőződhetnek arról, hogy valóban érdemeseké udyre adták a pénzüket. Viszont azok, akiknek a lelkiismerete eddig aludt, immár a tudásra ébredhetnek annak az erkölcsi kötelességnek, amellyel Szibériában selylődő véreikkel tartoznak. Az amerikai magyarok áldozatkészségén, mulik, hogy az összes magyar származású hadifoglyok menél előbb hazakerüljenek. Akinek szive van, aki a Szibériában esztendő óta szenved hadifoglyok sorsát csak valamilyest is el tudja képzelni, az kétségtelenül szívesen nyul a zsebébe, hogy a hadifoglyok a méltán börtönnek nevezhető szibériai fogságból menél előbb kiszabadulhassanak.

A hadifoglyok hazaszállítására most már csak pénzkérdés. Az egyéb akadályok megszűntek. Minden intézkedés megtörtént, hogy a hadifoglyok hazakerülhessenek. De még kell pénz. S részben az amerikai magyarság kötelessége, hogy a kívánt összeg előteremtődjék. A Hungarian Relief Committee eddigi működésével bebiztosította azt, hogy lelkiismeretesen és becsületesen fogja fel a hivatását. Bizonyítsa be az amerikai magyarság, hogy a szenvedés nevében becsületes és lelkiismeretes megérteséssel viseltetik azok iránt, akiket a sors, a saját hibájukon kívül, a nyomorba, nélkülözésbe és elhagyottságba sodort bele.

Alkik még nem adakoztak a szibériai rabmagyarok hazaszállításai céljaira, adjanak. S akik már adtak, ha csak módjukban van, duplázzák meg az adományukat.

Emil Fishl ur, a Siberian War Repatriation Fund titkárnak Barna Bertalan úrhoz, a Hungarian Relief Committee elnökéhez a következő levelet intézte:

„Igen tisztelt Uram: Válaszképen az érdeklődésre közlöm önnek, hogy a Repatriation Committee-nak sikerült egy hajót kibérelni, amely Hamburgból augusztus 15-én indul el Vladivosztkba. Ez a hajó 2500, esetleg 3000 hadifoglyot fog hazaszállítani és mitűnán belevesztünk abba, hogy Vladivosztkba való utójában a hajó teherárú szállíthatoson, az első hadifoglyo csapat hazaszállítására csak 100,000 dollár kell fizetnünk. Egy embernek a hazaszállítására tehát aránylag csekély összegbe kerül.

Kilátásunk van egy másik hajó kibérlésére, amely jelenleg Japánban van. Ebben

HARDING ÖRÜL HARRY L. DAVIS JELÖLTSGÉNEK

A republikánus elnökjelölt szerint, ugy Davis, a kormányzójelölt, mint Willis, a szenátorjelölt erős pályázók.

A republikánus vezérferfiak biznak az ohioi győzelemben.

MARION, O., aug. 13. — Warren G. Harding szenátor, a republikánus párt elnökjelöltje örömmel ajánlotta Ohio állam népeinek jóindulatába azokat az állami és kongresszusi tisztségre pályázó férfiakat, akiket az állami republikánus párt a keddi választások jelöltéül állított.

„Azt hiszem, erős tippetek jelöltünk olyat, amelyet szívesen ajánlhatok Ohio népének, mondotta Harding szenátor. Azt hiszem, hogy Harry L. Davis kormányzójelölt különösen erős pályázó s Willis szenátorjelölt sokkal nagyobb reményekkel indulhat a választás küzdelembe most, mint amikor kormányzóknak pályázott.”

A republikánus elnökjelölt rendkívül nagy érdeklődést tanúsított az Ohio jelöltválasztások eredménye iránt. Azok a republikánus vezérferfiak, akik Harding környezetében vannak úgy vélekednek, hogy a republikánus állami tippet nagyban elősegíti majd Harding győzelmét is az államban.

Szerintük az a körülmény, hogy Willis, aki Harding szenátor utóda akar lenni, lelkes szász, míg Harry L. Davis általában ismert szabadelvű, teletölti egy a szászra, mint a nedveseket, amiddőn arról lesz szó, hogy a republikánus tippet javára szavazzanak-e.

Davis különösen a városokban kap majd jsmét sok szavazatot, míg Willis a falvakban szerzi majd a szavazatokat a republikánus tippet részére. Ennek a két jelöltnek neve, sokfak szerint elegendő arra, hogy a szász nedves kérdést általában kikapcsolja a fő programponthoz közül.

Az állami republikánus párti elnöki tisztségre, amivel a választási kampány irányítása jár, olyan embert igyekeznek majd úgy Davis mint Willis választani, aki nem annyira nekik, mint inkább Harding szenátornak tetszik. Az volt a szokás, hogy a kormányzójelölt döntse el, ki legyen az állami párt elnök, majd később meg-szózták kérdésként a kormányzójelöltnek kívül a szenátor jelöltet is. Az idén, amikor az elnökjelölt is ohioi, a republikánus vezérferfiak, főképpen az elnökjelölt óhaját fogják a

Ellentét a francia-angol felfogásban

A Déloroszragi Wrangel kormány elismerését megmagyarázzák a franciák Washingtonnak.

LOYD GEORGE ÉS AZ ANGOL MUNKÁSSÁG KÖVETÉSEI.

WASHINGTON, aug. 13. — A franciák lépéseket tettek azért, hogy megismertessék az Egyesült Államokkal azokat az okokat, amik arra bírják őket, hogy a délorszragi Wrangel kormányt elismerjék.

Az máris köztudomásu, hogy a franciák úgy tekintik Wrangel, mint az egykori Kolesák uralom örökösét, aki a bolshevikkel szemben a szibériai ömszokban akart kormányt alakítani.

A Kolesák mozgalmat nem csak Franciaország ismerte el és segítette anyagilag, hanem elismerte Anglia is, sőt az Egyesült Államok is kilitásba helyezte, hogy az elismerés kérdését rokonszenvesen fogja tárgyalni.

A franciák biztosítják az Egyesült Államokot afelől is, hogy Wrangel nem akar egy külön önálló Oroszországot felállítani s ezzel nem szegül ellen annak az amerikai követelésnek, hogy Oroszországot nem darabolható fel. — hanem azokat a különféle csoportokat kívánja egyesíteni, amelyek ellenségei Leninnek és Trotkynak s ilyen módon a szoviet diktatura alól meg akarja menteni egész Oroszországot.

A francia álláspont tehát ebben a tekintetben nincs ellentétben az Egyesült Államok álláspontjával.

Wrangelnek állítólag tekintélyes haderő van a parancsnoksága alatt s ha Franciaország is megadja neki a kilitásba helyeztet támogatást, akkor remélhető, hogy sok sikert fog elérhetni. Wrangel egykor a cári uralom tisztje volt ugyan, de most demokratikus kormányzatot akar létesíteni.

Washingtoni hivatalos körök nagy érdeklődéssel kísérik figyelemmel azt a kavarodást, amit Angliában az az eset kellett, hogy a franciák váratlanul elismerték a Wrangel kormányt. Az eset annál nagyobb meglepetést keltett ott, mert a miniszterelnök csak röviddeu azelőtt úgy nyilatkozott még, hogy ilyen lépést nem terveznek.

Sokat találgatják, hogy a franciák eljárása szelcseniten fogja-e azt a szakítást, ami a két kormány között a Wrangel esett miatt máris bekövetkezett. Azt hiszik, hogy Lloyd George bökterveivel még akadály górdult s hogy Moszkvában bizalmatlankodni fognak az eset következtében. Mivel az amerikai jegyzék amugy is a konferencia ellen nyilatkozott nem lehetetlen, hogy Lenin most már nem fogja szorgalmazni a londoni értekezlet megtartását.

Diplomáciai körökben nem tartották előbb sem lehetetlennek, hogy az angol és a francia kormány között ilyen ellentét keletkezhet.

Franciaországnak soha sem tetszett az az eszme, hogy közlekedést kell kezdeni Leninhez és Trotkyhoz, mert azt tartották, hogy a régi cári kormány adósságait csakis valamely anti szoviet kormány lesz hajlandó nekik visszafizetni.

Lloyd George ellenben a munkásság kedvéért ragaszkodott a londoni konferencia eszméjéhez. A munkásság ereje a parlamentben egyre növekedik s amelltt a kereskedők is azt kívánják, hogy állítsák már valahogy vissza a forgalmat Anglia és Oroszország között.

Az angol munkásság a szövetségesek többszöri sikeretlen kísérletezése óta egyre fokozottabban tiltakozott az ellen, hogy az orosz dologba fegyveresen beavatkozzon Anglia. Újabban a tiltakozásban addig mentek már, hogy beavatkozás esetére általános sztrájkra fenyegettek a kormányt. Ezek a belső állapotok bírták főképpen az angol miniszterelnököt arra, hogy ne

azonosítsa magát a franciák politikájával. A washingtoni körök azt nem értik, hogy miért nem avatta bele Lloyd George a maga szándékába a francia miniszterelnököt már Hytheben tartott értekezleten?

COX ELMONDOKTA ELSŐ BESZÉDJÉT KORTESKÖRÜTJÁN

A demokrata elnökjelölt Camp Perryben a katonai lövészversenyen tartott nagyobb beszédet.

A veteránok és a Nemzetek Ligája érdeklődve nyilatkozott. — Dicsérte a hadsereget.

CAMP PERRY, O., aug. 13. — James M. Cox kormányzó, a demokrata párt elnökjelöltje, tegnap tartotta első beszédét az elnökválasztási kampány során tervezett korteskörútján. Mint az országos lövészverseny győzelmé díjának átvételéje beszélt a demokrata jelölt s természetesen, az alkalom olyan volt, hogy nem tarthatott tisztán politikai természetű beszédet. Valasztási útközjárójáról, a Nemzetek Ligájáról csak futólagosan emlékezhetett meg, inkább — katonákhoz szólva — katonai dolgokról nyilatkozott. Dicsérte az amerikai hadsereget s hangzott benne a szükségességéről, hogy a nemzet viselje gondját a háboruból visszatért fiainak.

A Nemzetek Ligájára célzva, úgy nyilatkozott az elnökjelölt, hogy ha a civilizáció nem okult a világháboruból, akkor reménytelen a jövője.

„A civilizáció nem bírna ki még egy ilyen háborút, mondotta Cox kormányzó. — Elismertem, hogy önök azért vannak itt, hogy a mi katonai erőnk sikerességét fokozzák, de megvárjuk, hogy a mi hadseregünk nagy része azt óhajtja, hogy ne legyen több háboru, ha annak becsülettel elejét lehet venni.”

Ezt a kijelentést a lövészek zajos tapsal fogadták.

Az elnökjelölt a beszéde nagyrésztben az amerikai hadseregnek Európában elért sikereit dicsérette s büszkén emlékezett meg a nemzetország szerepéről is.

Kijelentette, hogy bölcsen eslelekszik a nemzet, ha nem csupán a háboruból koldussá lett katonák jövőjéről gondoskodik, hanem az ép bírel visszatért veteránokról is. Azt hangzott, hogy Cox kormányzó, hogy a nemzet minden katonájának adja meg azt a rangot, amire az elő volt terjesztve akkor, amikor a fegyverszünet véget vetett minden eljöttének.

„Evégett én végtelen örömmel fogok küzdeni!” — mondotta az elnökjelölt nagy helyeslés közlően.

A kormányzó ezüst serlegét az a lövészcsapat kapta, amelynek Charles J. Van Amberg a kapitánya. Amiddőn a kormányzó megjelent a szónoki emelvényen, a zenekar tisztelőt játszott, majd rázendített a Star Spangled Banner himnuszra, amelyet a katonák feszes állásban s a polgári elem felett fölél, állva hallgatott végig.

A kormányzó Lloyd Layton generális mutatta be. A lövegben repülőgépek keringtek s üdvözölték a demokrata elnökjelöltet. Cox kormányzó Camp Perryből visszatért Columbusba, hogy szombaton a második katonai beszédének megtartása végett Wheeling, W. Va. városába utazzék.

YEK
zö vonalra
kaphatók.

eljes értékben

átmozásokat
egszerezük.

egyező nyilat
esítettjük és a
szerezük.

esen
er 1-én induló
E
n új gyorsha
jegyét.

ork állami köz
vény, valamint
hog utasaink
nem lesznek

akar rajtuk se
alunk. Mi nem
közvetlenül fi
kifizetést nem
bbítja a pénz
ésai árának a
tt pénzt a leg
ényes forgalmi
kifizetjük.

szánt betétjét
könyvet kiho

e címre:

MI BANK

elnök.
KÜZLET:
SECOND AVE.
rner 83rd St.CITY

OYD SABAUDO

te St., New York.

S. PESARO

zeptember 1-én.

ZZADÁS ELLENI
KURA

S JÓTÁLLÁS MELLETT
GYÓGYSZERTÁR

VARSÓT MÉG
VÉDELMEZIK A
LENGYELEK

A székváros előtti rögtön-
sított erődítésekben elke-
szeredett ellenállást fejte-
nek ki az önkéntesek.

Trotsky az orosz front
mögé érkezett.

PARIS, aug. 13. — Az orosz-
lengyel fronton nagy ütközetek
folytak s a francia külügyi-
minisiteriumhoz érkezett hírek szer-
int ezek a harcok döntik el
Varsó sorsát.

A szovjet kormány hadjárta-
jának terve, ami nagyon hatá-
sának bizonyult eddig, abból
áll, hogy hatalmas támadásokat
intézen az ellenséges harcvonal
ennék-annak egyes pontjain s ez
szel egészen megbontják annak
rendjét és egységét, amennyi-
ben arra kényszerítik a lengyel
véderkat, hogy a vonal külön-
böző pontjaira küldjön felváltva
tartalékokat.

A vörös hadsereg tetemes erő-
sítéseket kapott s 32 másfélór-
nyi közeledésbe jutott Varsóhoz.
A lengyelek nagy elszántsággal
harcolnak a Putulsk melletti
hevenysített erődítmények kö-
rül. Felszerelések hiányos, ki-
képzve nincsenek, municiójuk
kevé, de azért nem csüggednek.
A harc eddig váltakozó szeren-
csével folyik.

Délfele Budenny bolshevik tá-
bornok hadműveleti okoznak
nagy veszelmét. Budenny két-
féleképpen is megoldhatja felad-
tát. Vagy észak felé nyomul a
Bug és a Visztula között, s ott
nehézi meg a lengyelek véde-
kezését, — vagy pedig lecsap
Lemberg s jövél Przemyslre.
Wrangel tábornoknak a dél-
oroszországi bolshevik ellenes
parancsnoknak hadműveleti
nem segíthetik semmit a len-
gyekek helyzetén. Wrangel most
kifelé igyekszik Kriméből, hogy
felismeretlen szerencze azoknak
a menekülteknél, akik a bolshe-
vikkel elől húzódtak oda.

Hírs jött, hogy a lengyel béke
delegátusok szerdán indultak ut-
nak a minski konferenciára.
WASHINGTON, aug. 13. —
Tekintettel a lengyel kormány
iméleti könyörgéseire, a had-
ügyminisiterium komolyan fog-
lalkozik Lubomirsky herceg len-
gyel követ kérelmével, hogy
Lengyelország minél előbb
hadjáratot magának az Egyesült Államokban.
A külügyminisiter és a len-
gyel követ afelőli is tanácsko-
zot, hogy miképpen lehetne új
erőre hozni a lengyel ellenállást.
A lengyelek azt szeretnék, ha
nemcsak azt engednék meg nekik,
hogy Amerikában municiót
vételholassanak, hanem azt is,
hogy amerikai lengyelek köré-
ben önkénteseket toborozhassa-
nak.

A lengyelek szerint nem csak
sok lengyel ajánlotta már fel,
hogy az önkéntes seregbe be-
állana, hanem több a világhá-
boruban részt vett amerikai volt
katona is.
Van ugyan egy törvény, amely
lyik megtilja, hogy valamely
barátságos hatalom ellen az
Egyesült Államokban fegyveres
expedíciót szervezzenek, de az
előnk a neki adott felhatalmazás
szerint hatályon kívül helyez-
heti azt. Így történt abban az
esetben is, amikor még Amerika
háborúba lépte előtt Paderew-
sky toborzott katonaságot a len-
gyekek részére. Ezeket a csapa-
tákat annak idején nem az
Egyesült Államokban, hanem
Osnabában képezték ki.
Gibson lengyelországi követ,
aki vakáción volt itthon, szá-
daságát félbehagyta és visz-
tázott állomásához Varsó-
ba, hogy Amerikát közvetlenül
érintésithesse az ottani fejle-
ményekről.

WASHINGTON, aug. 13. — A len-
gyekek körül-írási a zavar. Az utat tele vannak min-
denféle menekülőkkel. Minden
épkézláb embert hevenysé-
vel felleltek puskával s azok a
város védelmére működnek köz-
re. Igen nagy tevékenységet
fejtenek ki a francia katonas-
tisztok. A parancsnokok futá-
rok gyanánt nőket alkalmaz-
nak.
Miközben az ellenség egyre
közelebb jut a városhoz, a nép
körében az osztálykülönbség el-
tűnően van. Polgári ruhás em-
berek, szármakaliban, vagy
egyszerű gunyába öltözött pa-
racsotok láthatók csapatokba,
valamennyien puskával fel-
szerelve, hogy a várost véde-
lmezzék. Az újságok szerint a
lakosságnak eltökélt szándéka,
hogy a várost utolsó leheltől
védelmezzék.

Trotsky bolshevik hadügy-
minisiter a front megett Bialys-
tka bázisra érkezett s ott ültette
fel hadszállását. Legutóbb Vilná-
ban, Litvánia fővárosában tar-
tott beszédét Trotsky, amikor
azt a kijelentést tette, hogy a
nyugati országok elismerték a
szovjet kormányt s Angliában a
szovjet megbízottait a nagykö-
veteknek kijáró ceremóniával
fogadták az angolok. Kijelentet-
te azt is, hogy a bolshevizmus
erősebb, mint valaha s nemso-
kárá ki fog terjedni minden or-
szágra.
"Egy év alatt — hangoztatta
Trotsky, — egész Európa elfo-
gadja a bolshevizmust."

MEGSZOKOTT KOMMUNIS-
TAK ÉS FEYGENEKEK.

A Bösörményi-uti esendőr-
laktanyából megszótktek Mikli
Ferenc és Fekete Lajos kommu-
nisták. A váci fegyintézetből el-
állantak Schweaeter Márton és
Holecz János feygenek. — A
rendőrség keresi Szemere Jenő
és Stern Tibor banktisztviselő-
ket is, akik hamisított csekkel
a Magyar Államok Hittelbank-
tól 617.000 koronát vittek el.

KÉT ÉS FÉLMILLIÓ HOL-
LA'D ADOMÁNY SZEGED-
NEK.

Hétfőn délután négy órakor
hollandi missió érkezett Szeged-
re, amely két és félmillió koro-
na értékű szeretetadományt ho-
zott magával. A missiót a hol-
land főkonzul és felesége vezet-
te. Kisérőben vannak még
Havelar diakonissza nővér és
Ledebur református lelkész. —
Kedden délután a misszó atia-
togatott Újszegedre is, ahol az
Árpád-otthon és a gyermek-
menhelyet látogatták meg, az-
után visszautaztak Budapestre.

MIT FIZET ÉS MIT KAP A
VERHOVAY SEGÉLYEGYLETNÉL

Tagsági díj minden hónapban .....\$ 1.75
Egész évi tagsági díj kitesz összesen \$21.00

Az egyetlen a tagokra nézve semmi néven nevezendő kivételnek nincsenek.

HALÁLESET: 1000 DOLLAR. FÉLSEGÉLY címén 425 dollár.

Csonkulási segély címen, egy szem elvesztése után \$200.00
Csonkulási segély címen egy láb vagy kéz elvesztése után 400.00
Betegsegély a fiók osztálya 3 hónapig, hetenkint 6.00
Betegsegély a központi pénztár 9 hónapig, hetenkint 6.00

Folyton beteg tagjaink teljes két évig kapnak betegsegélyt a fenti értelemben.

Uj fiók az ország minden államában a központi titkár jóváhagyása mellett 12 taggal ala-
kítható.

VERHOVAY SEGÉLYEGYLET

MARKLE BANK BLDG., HAZLETON, PA.

Az egész
Amerika
TUDJA, HOGY A

Purgaret

A HAZIORVOS
VER- ÉS GYOMORTISZTITO
CUKORKA

az egyedüli biztos hatású gyomor-
rendbepőző szer, amely a mellét,
szere az étkezést biztosít, ál-
landó használat mellett tista-
cs bőséges vérért biztosít Önnek

Nagy doboz postán csak
egy dollár bárhova. Hat nagy
dobozt és fél dollár. Tegyén
egy próbarendelést. Ön is!
Csak e címen kapható:

Vörös Kereszt
Patika
8901 BUCKEYE ROAD
CLEVELAND, O.

gyekek Pultusk mellett ellenf-
zenívtát kezdtek az oroszok el-
len, akik ott több ízben siker-
tlenül akarták áttörni a len-
gyel frontot.

A székváros körül-írási a zavar. Az utat tele vannak min-
denféle menekülőkkel. Minden
épkézláb embert hevenysé-
vel felleltek puskával s azok a
város védelmére működnek köz-
re. Igen nagy tevékenységet
fejtenek ki a francia katonas-
tisztok. A parancsnokok futá-
rok gyanánt nőket alkalmaz-
nak.

Miközben az ellenség egyre
közelebb jut a városhoz, a nép
körében az osztálykülönbség el-
tűnően van. Polgári ruhás em-
berek, szármakaliban, vagy
egyszerű gunyába öltözött pa-
racsotok láthatók csapatokba,
valamennyien puskával fel-
szerelve, hogy a várost véde-
lmezzék. Az újságok szerint a
lakosságnak eltökélt szándéka,
hogy a várost utolsó leheltől
védelmezzék.

Trotsky bolshevik hadügy-
minisiter a front megett Bialys-
tka bázisra érkezett s ott ültette
fel hadszállását. Legutóbb Vilná-
ban, Litvánia fővárosában tar-
tott beszédét Trotsky, amikor
azt a kijelentést tette, hogy a
nyugati országok elismerték a
szovjet kormányt s Angliában a
szovjet megbízottait a nagykö-
veteknek kijáró ceremóniával
fogadták az angolok. Kijelentet-
te azt is, hogy a bolshevizmus
erősebb, mint valaha s nemso-
kárá ki fog terjedni minden or-
szágra.
"Egy év alatt — hangoztatta
Trotsky, — egész Európa elfo-
gadja a bolshevizmust."

MEGSZOKOTT KOMMUNIS-
TAK ÉS FEYGENEKEK.

A Bösörményi-uti esendőr-
laktanyából megszótktek Mikli
Ferenc és Fekete Lajos kommu-
nisták. A váci fegyintézetből el-
állantak Schweaeter Márton és
Holecz János feygenek. — A
rendőrség keresi Szemere Jenő
és Stern Tibor banktisztviselő-
ket is, akik hamisított csekkel
a Magyar Államok Hittelbank-
tól 617.000 koronát vittek el.

KÉT ÉS FÉLMILLIÓ HOL-
LA'D ADOMÁNY SZEGED-
NEK.

Hétfőn délután négy órakor
hollandi missió érkezett Szeged-
re, amely két és félmillió koro-
na értékű szeretetadományt ho-
zott magával. A missiót a hol-
land főkonzul és felesége vezet-
te. Kisérőben vannak még
Havelar diakonissza nővér és
Ledebur református lelkész. —
Kedden délután a misszó atia-
togatott Újszegedre is, ahol az
Árpád-otthon és a gyermek-
menhelyet látogatták meg, az-
után visszautaztak Budapestre.

A HAZIURAK ELLEN.

CHICAGO, Ill., aug. 13. —
Mint mindenütt az Egyesült
Államokban, Chicagóban is a
házurak alaposan profitiroz-
nak a lakbérekkel. Végül is a
városi tanács befeléfordít ezeket
a túrteltelek alapoktoba. Be-
adványt intézett Lowden kor-
mányhoz, hogy az állami tör-
vényhozás engedje meg a vá-
rosatyák testületének, hogy ez
maga hivatalosan fellépessen
a házbérzsorások ellen.

A SZUFRAGETTEK
ERŐSEN BIZNAK
A GYŐZELEMBEN

A női szövetség ratifi-
kálsának hívei erősen
bizakodnak a teljes és
végleges győzelemben.

Tennessee államnak kell
eldöntenie a női szava-
zati jog sorsát.

NASHVILLE, Tenn., aug. 13.
— A szuffragettek, a női szav-
zati jog hívei erősen biznak
abban, hogy az idejük teljes
és végleges győzelmet foglal-
nak. Biznak abban, hogy Ten-
nessee állam elfogadja majd a
női szavazati jogról szóló alkot-
mánymódosítás tervét.

Ha Tennessee állam legisla-
túrája elfogadja a tervet, ak-
kor azt ratifikálni fogják, mert
ez az állam lesz a harmatna-
dik, amely a szuffragettek
mellett nyilatkozott.

Ehhez az alkotmánymódo-
sításhoz pedig az államok közül
harminchatnak a hozzájárulása
szükséges.

Roberts kormányzó, aki a
női szavazati jognak egyik leg-
erősebb híve, kijelentette teg-
nap, mikor a legislaturák köz-
lön ülésre összehívta, hogy eb-
ben a kérdésben döntson, hogy
ez ő véleménye szerint a női
szavazati jogról szóló alkot-
mánymódosító tervezetet az ál-
lami legislaturának úgy az ál-
só, mint a felső háza elfogadja
majd "hacsak valami váratlan
esemény nem következik be."

A női szavazati jog hívei
mind azon a véleményen van-
nak, mint az állam kormány-
zója.
Ezzel szemben a szuffragettek
elleneségeinek a pártján kijelent-
ették tegnap, hogy ők semmi
reményt se látnak arra, hogy az
alkotmánymódosító javaslat
keresztül menjen.

Kijelentették a szuffragettek
elleneségei, hogy ők egy ember-
ként állnak és kitartanak az
elvéik mellett és biztos hiszik,
hogy ezek az elvek teljes dia-
ldalt fognak aratni.
A legislatura holnap dönt a
női szavazati jog kérdésében.

Harding örül Harry L.
Davis jelöltségének.

(Folytatás az 1-6. oldalról)

pártelnök személyét illetőleg
tekintetbe venni.
A republikánusoknak az a
célja, hogy a pártnak összhang-
uraikodjék mindvégig.

Harding szenátor Állandóan
tanácskozik a párt vezetőifal-
val. Legutóbb itt járt George
B. Harris Cleveandből, akit a
clevelandi huszonkettedik ke-
rületben állami központi bizot-
sági tagnak választottak.

A republikánus jelöltet az or-
szág minden részébe hívják má-
ris beszédket tartani. Tegnap
Minnesota államból járt nála
küldöttség évégett.

Szombaton az ohioi republi-
kánus lapok szerkesztőt fogad-
ja a republikánus elnökjelölt.

CHICAGO, Ill., aug. 13. —
Mint mindenütt az Egyesült
Államokban, Chicagóban is a
házurak alaposan profitiroz-
nak a lakbérekkel. Végül is a
városi tanács befeléfordít ezeket
a túrteltelek alapoktoba. Be-
adványt intézett Lowden kor-
mányhoz, hogy az állami tör-
vényhozás engedje meg a vá-
rosatyák testületének, hogy ez
maga hivatalosan fellépessen
a házbérzsorások ellen.

Gorgas holtteste a Pocahon-
tas nevű szállítók hajón
érkezett. Hobokenben a tizen-
harmadik gyalogezred egy ki-
küldött őrszázada fogadta.
Richard H. Gorgas, az öbnyut
vezértörzsorvos legkisebb fivé-
re, kapitány, mikor a koporsót
partra tették, előlépett és a ko-
porsóra egy amerikai zászlót
borított.

A koporsó egy férry boaton
aztán Ney Yorkba szállították.
A Pennsylvania állomás egy
külön szobájában helyezték el
azután a koporsót. Huszonnégy
órásig lesz itt Gorgas holtteste.
Inné Washingtonba szállítják.
Mikor a Pocahontas, a hátsó
árbóban féllábórra eresztett
zászlajával beszuott a new yor-
ki kikötőbe, a többi hajó mind
félálábórra eresztette a zászla-
ját, tiszteltül azon ember iránt,
aki az Egyesült Államok har-
cosainak az egészségére olyan
gondosan felügyelt.
Mikor a szürke hajó elhaladt
Governor's Island alatt, tizen-
három ágyulós kőszőntötte.
Washingtonban ünnepélyesen
fogják Gorgas többomokot, az
Egyesült Államok hadserege
vőztörzsorvosát eltemel-
ni. A ténylegesen az előnk és a
kormány képviselve lesznek.

HAJÓJEGYEK

Ha Haza Akar Utazni
írjon hozzánk mielőbb a hajó-
jegy ügyében.

HAJÓINDULÁSOK:
AUGUSZTUS 14-ÉN
Argentina Triestbe
Mongolia Hamburgba

AUGUSZTUS 21-ÉN
Rochambeau Havreba
AUGUSZTUS 28-ÁN
Pannonia Triestbe
Rotterdam Rotterdamba

AUGUSZTUS 31-ÉN
Roma Triestbe
Küldjön foglalót még ma
Ha családját akarja kihozatni,
írjon felvilágosítást.

STANDARD BANK
HUGO LEDERER BANKHÁZA
AVE B COR. 4TH ST. NEW YORK

CORK POLGÁRMESTERE
Cork ir város polgármesterét
az angolok letartóztatták.

CORK, aug. 13. — Cork vá-
ros polgármesterét és a városi
tanács tagját angol katonák
egnap letartóztatták, mert a
polgármester és társai egy Sinn
Fein gyűlést részt vettek.

A foglyokat a katonák a ba-
rakkokba szállították.

LONDON, aug. 13. — Az
Evening Posthoz érkezett egy
jelentés arról számol be, hogy
Sir Edward Carsonnak, a unio-
nista vezérnek a táborában ese-
revehető szakadás állott be.
Ezt a hírt egy Dublnből érke-
zett felhívatalos jelentés is
megerősíti.

Utteről rövidesen nagy de-
putáció megy el Londonba, ahol
kihallgatást kérnek majd Lloyd
George miniszterelnöktől. A
küldöttség szónoka ki fogja
majd jelenteni, hogy az uszte-
riek hajlandók eltemetni a ré-
gi előítéleteket, ha a kormány
kötvelet ígértet tesz arra, vo-
natkozzanak, hogy Írország meg-
foggja kapni az önkormányzati
jogot.

Az uszterieknek az a terve,
hogy egy egyesített Írországról
küldjenek, amelynek egy par-
lamentje legyen.

Daniel J. Mannix, ausztráliai
hercegecsék, aki ír ember, aki-
nek a kormány megtiltotta,
hogy ír földre tegye a lábát,
kijelentette tegnap, hogy a ha-
zját, Írországot minden körülmé-
nyek között meg fogja látog-
gatni, tekintet nélkül arra,
hogy erre vonatkozzék hogyan
határozott a kormány.

Az uszterieknek az a terve,
hogy egy egyesített Írországról
küldjenek, amelynek egy par-
lamentje legyen.

Daniel J. Mannix, ausztráliai
hercegecsék, aki ír ember, aki-
nek a kormány megtiltotta,
hogy ír földre tegye a lábát,
kijelentette tegnap, hogy a ha-
zját, Írországot minden körülmé-
nyek között meg fogja látog-
gatni, tekintet nélkül arra,
hogy erre vonatkozzék hogyan
határozott a kormány.

GORGAS HOLTTESTE
HAZÁÉRKEZETT

A new yorki kikötő ünnepélyes
csendben fogadta a vezér-
törzsorvos holttestét.

NEW YORK, aug. 13. —
William C. Gorgasnak, az Egye-
sült Államok hadserege volt
vezértörzsorvosának a holtteste
tegnap érkezett meg az itteni
kikötőbe. A holttestet a kikötő-
ben ünnepélyes csendben fo-
gadták.

Gorgas a múlt hónapban halt
meg Londonban.

Gorgas holtteste a Pocahon-
tas nevű szállítók hajón
érkezett. Hobokenben a tizen-
harmadik gyalogezred egy ki-
küldött őrszázada fogadta.
Richard H. Gorgas, az öbnyut
vezértörzsorvos legkisebb fivé-
re, kapitány, mikor a koporsót
partra tették, előlépett és a ko-
porsóra egy amerikai zászlót
borított.

A koporsó egy férry boaton
aztán Ney Yorkba szállították.
A Pennsylvania állomás egy
külön szobájában helyezték el
azután a koporsót. Huszonnégy
órásig lesz itt Gorgas holtteste.
Inné Washingtonba szállítják.
Mikor a Pocahontas, a hátsó
árbóban féllábórra eresztett
zászlajával beszuott a new yor-
ki kikötőbe, a többi hajó mind
félálábórra eresztette a zászla-
ját, tiszteltül azon ember iránt,
aki az Egyesült Államok har-
cosainak az egészségére olyan
gondosan felügyelt.
Mikor a szürke hajó elhaladt
Governor's Island alatt, tizen-
három ágyulós kőszőntötte.
Washingtonban ünnepélyesen
fogják Gorgas többomokot, az
Egyesült Államok hadserege
vőztörzsorvosát eltemel-
ni. A ténylegesen az előnk és a
kormány képviselve lesznek.

MERÉNYLET
VENIZELOSZ
ÉLETE ELLEN

Lyonban kétszer rálöttek
a görög miniszterelnök-
re, aki könnyen megse-
besült.

A merénylőket a néptömeg
meg akarta lincselni.

PARIS, aug. 13. — Venize-
losz görög miniszterelnök ellen
merényletet követett el két hon-
fitár, akik rálöttek s két hon-
lyen könnyen megsebesítettek
Venizeloszt azonnal a kórházba
szállították s a körülményekhez
képest jól érzi magát. Állapota
nem veszélyes.

Már a nap folyamán el volt
terjedve a hír, hogy merénylet
készül a miniszterelnök ellen s
a rendőrség nagyon vigyázott.
Ennek tulajdonítható, hogy a
tettesek — két volt görög kas-
tonatiszt, — csak egyszer hasz-
nálhatták a revolvert s azonnal
elfoghatják mindkettőjüket.

A néptömeg a merénylőket
meg akarta lincselni s csak nagy
erővel tudták őket a tömeg
elől megmenteni. Azonban így
is mind a két görögöt alaposan
elverték. A merénylet híre meg-
ültezték keltett Párisban, ahol
Venizeloszt sokan tisztelik.

MAGYARORSZÁGI
UJSÁGHIREK

TU-MERÉNYLET A VILLA-
MOSON?

A rendőrség könyvmatosának
jelentése szerint dr. Bokor Lajo-
s rendőrségi fogalmazó teg-
nap délután a főkapitánysá-
gról a Hársfa-utcába menet, a
8-as, 16-os és 6-os villamoson
utazott. Amikor lezállt, az
Hársfa-utcában észrevette, hogy
a kezfejen egymástán követ-
kező négy szúrás nyoma látszik.
Erős égési fájdalmat érzett,
majd a szúrások helyén gulla-
dasos daganat támadt. Átsie-
tett a Rókus-kórházba, ahol ke-
zelés alá vették. Az orvos meg-
állapította, hogy a sérülések től
szúrásokból erednek. A rendőrség
megindította a nyomozást.

Ehez a hírhoz Az Est a követ-
kező sorokat fűz: A Rókus-kór-
házban érdeklődtünk az eset
után. A kórház betegfelügyelő
dajja kijelentette, hogy Bokor
Lajos nevű fogalmazó nem vet
tek kezeltetés. Azután fölkerestük
Habermán főorvost, a sebész-
eti osztály vezetőjét, aki ki-
jelentette, hogy egyetlen beteg-
gél sem adhat felvilágosítást.
Arra a kérdésre azonban, hogy
a Rókus-kórházban kezeltek-
mérgezett tüvel való sebesülé-
ket, kijelentette, hogy egyetlen
ilyen esete sem volt.

A RÓMANOK LETARTÓZTAT-
TAK A NAGYVÁRADI
FORABBIT

Nagyváradról jelentik: A
nagyváradai neolog hitközség az
múlt héten nagybuzzásba egy
házközleg fellángolásának évőrdü-
löjára. Az ünnepész diszsonzoka
Keeskeméti Lipót főrabbij volt.
A főrabbij nagyhatású beszédé-
ben többek közt a következőket
mondotta: "Tiltakozunk az el-
len, hogy minket, mint idegen
nemzetiségűket tekintessenek eb-
ben az országban. Mi itt szüle-
tünk Magyarországon, itt éltek
apánk és nagypapánk is, itt
fogtak élni utódaink is és mi
mindig, minden körülmények
között igaz magyarok voltunk
és azok is maradunk. Soha sem
nyugszunk bele abba, hogy bár-
ki is kételkedjék és kétsége-
vonja magyar voltunkat s leg-
inkább tiltakozunk akkor, amikor
Románia minket idegen
nemzetiségűeknek akar feltün-
tetni." A beszédnek fenti ré-
széért az ünnepésben jelenlévő
román cenzor följelentésre
Keeskeméti Lipót főrabbij a ka-
tonai parancsnokság letartóz-
tatta és látáts büntetése címén
hadbírság elé állította.

PANIK A VILLAMOSON.

A Lehel-utca 10. számú ház
előtt egy szuftó villamos ki-
gulladt. A tűz nyomában panik
támadt, az emberek menekülni
igyekeztek az égő kocsióól, az
ablakokon keresztül ugráltak
ki, a nagy tömegben egymást
gázolták le, aminek következté-
ben több súlyos és könnyebb se-
rülés támadt, néhányan pedig
elájultak. Sulyosabb sérülést
szendvettek Herrlinger Józán 28
éves, asztalos felesége, Bajusz
József lakatos 43 éves felesége
és Vig Teréz 10 éves földműves
leányka. A két utóbbit a men-
ték a kó

